

Molí del Pla 1

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	Parròquia de Sant Feliu de Terrassola, al sector de llevant del terme municipal
Emplaçament	Ctra. C-59 al km. 50,4 camí sud i després W 500 m. Just abans riera corriol dreta 400 m fins rètol
Alçada:	670
Coordenades:	
Latitud:	41.89289
Longitud:	2.10017
UTM Est (X):	425353
UTM Nord (Y):	4638275

Classificació

Número de fitxa	08258-3
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Segle	XVIII
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	En ruïna
Protecció	Inexistent
Número inventari	Sí: IPA 46334
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08258A004000070000AI
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dt., 15/10/2019 - 02:00

Descripció

Molí fariner que forma part d'un conjunt de dos molins situats molt a prop l'un de l'altre, a uns 50 m de distància. Són a tocar de la Riera del Molí, en el seu pas per sota de Sant Feliu de Terrassola, en una fondalada estreta i de difícil accés. Dels dos, aquest molí, anomenat número u, era el secundari, mentre que l'altre acollia la instal·lació principal i l'habitatge del moliner. Els dos molins aprofitaven dos respectius salts d'aigua naturals de la riera. En aquest cas el salt d'aigua era molt més modest, tan sols d'uns pocs metres. D'aquesta manera, tot i l'escàs cabal de la riera, el marcat desnivell dels salts proporcionava força als molins.

Aquest molí només consta d'una petita bassa adjacent i de l'edifici del mateix molí. Aquest és de planta quadrada i tan sols se'n conserva el nivell del carcabà i els fonaments de la planta baixa. S'assenta en un terreny amb desnivell, pràcticament adossat a la roca que conforma el salt d'aigua de la riera. Al pis superior de l'edificació és on hi havia la sala de mòlta i encara s'hi conserva la mola sotana (és a dir, de les dues moles la que anava situada a la part inferior). El nivell inferior correspon al carcabà, que és la part per on transcorria l'aigua que feia girar la roda. Aquesta cambra es conserva intacta: allargassada i coberta amb volta de pedra. Té el forat de desguàs de forma quadrada.

Pel que fa a la bassa, té una planta més o menys rectangular. En l'estat actual no s'hi aprecia el pou mitjançant el qual l'aigua queia cap al carcabà, que deu haver quedat colgat sota terra. Tampoc s'aprecia el rec o el sistema de captació de l'aigua cap a la bassa. Seria interessant poder establir la connexió entre la sortida d'aigua del molí principal, que actualment no és visible, i el seu aprofitament per nodrir la bassa d'aquest molí secundari.

Història

Tal com hem dit, a la riera denominada del Molí hi havia tres molins. Els dos molins denominats Molí del Pla 1 i Molí del Pla 2 no podem assegurar que pertanyessin al mas el Pla, ja que es troben separats uns 700 m. En el molí del Pla 2 hi ha a la porta de l'edifici una inscripció del 1739. Però això no vol dir que el molí no fos anterior, tot i que la construcció actual sembla força homogènia. Més aviat fa la impressió que aquesta riera havia estat aprofitada des d'època molt reculada, tal vegada medieval, mitjançant els diferents salts d'aigua. L'existència, per exemple, d'una espectacular cascada vora el Molí del Pla 2 facilitava el rendiment d'aquests molins en un curs fluvial de cabal molt modest.

El molí del Visó o molí del Pla (que és el que es troba sota la masia) sí que pertanyia al mas El Pla. Així ho testimonia la inscripció de la dovella de l'any 1644, que fa referència a Joan Pla, que aleshores devia ser el propietari. Sembla, doncs, que aquest any es devia construir el molí. A més, una curiosa llinda que es troba a l'habitatge principal de la masia sembla fer referència a les moles del molí.

Ja fa molt de temps que tots aquests molins deuen haver quedat en desús. Segons es diu en el llibre dedicat als molins del Moianès, el Molí del Pla 2 va funcionar "fins a la passada maltempada".

Bibliografia

AYMAMÍ DOMINGO, Gener; PALLARÈS-PERSONAT, Joan (1994). Els molins hidràulics del Moianès i de la riera de Caldes. Arxiu Bibliogràfic Excursionista de la Unió Excursionista de Catalunya; Rafael Dalmau Editor, Barcelona, p. 30-31.

